

Biblická čtení:

List Židům 1, 1-6: Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očištění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno. Komu kdy z andělů Bůh řekl: ‚Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil!‘ A jinde se praví: ‚Já mu budu Otcem a on mi bude Synem.‘ A když chce uvést Prvorozeného do světa, praví opět: ‚Ať se mu pokloní všichni andělé Boží!‘

Matouš 1,18-25: Narození Ježíše Krista se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého. Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“ To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: ‚Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,‘ to jest přeloženo ‚Bůh s námi‘. Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě. Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

Lukáš 2,1-14: Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“ A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“

Narození Ježíšovo v Matoušově evangeliu je viděno očima Josefa. V Lukášově příběhu zase pohledem Marie. Příběhy nejsou totožné, ale ústřední zpráva je stejná. Galilejská dívka Marie je rozrušená zprávou, že má porodit Božího Mesiáše, Spasitele. Josef je opatrně rozvážný, když zjišťuje, že jeho snoubenka je těhotná. Strach v situaci, kterou oba zažívají, je normální. Oba příběhy se spojují ve chvíli, když anděl říká Josefovi a Gabriel (anděl) sděluje Marii: Neboj se, nebojte se. To je i pro nás zásadní slovo.

V dějinách až do přítomnosti mnoho odpůrců křesťanství ale také zbožní křesťané pociťovali tyto příběhy jako trochu dětské. Mnoho lidí zastává názor, že zázraky se nedějí. Pozoruhodná uzdravení možná jsou, nakonec se pro ně najde vysvětlení. Ale ne pro miminka narozená bez lidských otců. To je příliš. Ale Matouš a Lukáš vyprávěli příběh, o kterém věřili, že byl i pravdivý i podával konečné vysvětlení, proč Ježíš byl tím zvláštním člověkem, kterým ve své dospělosti byl.

Ve starověkém pohanském světě se objevovaly příběhy hrdinů, počatých zásahem boha bez lidského otce. Matouš prostě takovému nadpřirozenému božímu zásahu věřil. Takže všechno záleží na tom, jestli věříme (připouštíme), že živý Bůh mohl nebo chtěl takhle jednat. Nebo se seznámit s celým Ježíšovým příběhem a jeho dopadem na celý svět a na nespočet jednotlivých lidí od počátku až do dnes, kteří se ho snaží napodobovat. Pak člověk spíše přijme a uvěří, že Ježíš byl počat zvláštním (speciálním) jednáním svatého Ducha. Odpovězme si každý sám za sebe.

Matouš nám však vypovídá o Ježíšovi, řekla bych, ještě vskutku po židovsku – totiž těmi zvláštními jmény. Jméno Ježíš bylo oblíbené jméno v tehdejší době. Hebrejsky to je Jozue, a ten přivedl Izraelce do zaslíbené země po Mojžíšově smrti. Tenhle nový Jozue (Ježíš) vysvobodí svůj lid – ne už z otroctví Egyptě, ale z otročení hříchu v životě lidí.

Jméno Imanuel (Emanuel) nikomu nikdy dáno nebylo. Znamená v překladu „Bůh (je) s námi“. V Matoušově evangeliu Ježíš v závěru zaslíbujíc: „Jsem s vámi po všechny dny (stále) až do konce tohoto věku.“ Ta dvě jména společně vyjadřují smysl našeho příběhu. Bůh je přítomný u svého lidu (ve svém lidu). Nezasahuje z dálky, ale je stále aktivní (činný), někdy těmi nejneočekávanějšími způsoby. Boží jednání směřuje k zachraňování lidí z jejich bezmocné situace, a to mnohdy cestami, které lidé považují za nepředstavitelné. To je Bůh a to je Ježíš, jejichž příběh nám Matouš vypráví. To je Bůh a to je Ježíš, který k nám přichází i dnes, když lidské možnosti došly a nabízí nové a překvapující řešení, aby tak naplňoval svá zaslíbení svou silnou láskou a milostí.